

durfden te zeggen. Zij willen hun dogma doordrijven, al heeft „Het Roode Kruis” doen zien (daar gaat niets van af), waartoe het dogma leiden zal.

De wijze, waarop de commissie haar taak heeft opgevat, is niet naar den zin; juist mijn heeren secretarissen, gij had gewild een principe pro en een principe contra en dan maar stemmen, stemmen en als dan de regeering later niet wilde volgen, dan, ja dan

Maar de commissie heeft gemeend, dat ieder reeds lang wist, dat er een meening pro en een meening contra bestond en dat het niet aanging, dat wij, geneeskundigen, ons vierkant zouden stellen tegenover wetten, wanneer die door de meerderheid van ons volk worden verlangd. Zij heeft ook gemeend, dat verzekeringen tegen ziekte instellingen zijn van groot sociaal belang, die de medewerking en steun van geneeskundigen verdienen en noodig hebben. In de commissie waren alle meeningen, die in de Maatschappij tot uiting kwamen, vertegenwoordigd, ook de meest principieele; de commissie was dus een afspiegeling der Maatschappij. Zij heeft willen komen tot een regeling, tot een vergelijk, dat ieder zou kunnen aanvaarden, wanneer beiderzijds wat water in den wijn zou worden gedaan. Zij heeft daarbij reeds lang ondervonden, hoe moeilijk het vraagstuk der contrôle is, maar desalniettemin meent zij er in geslaagd te zijn een middenweg te vinden, door welke de grootste bezwaren worden ondervangen en tevens de uitvoering mogelijk zal worden van een wet, die bij vorige ontwerpen vergeleken toch veel goeds in zich heeft. Ik voor mij ben vast overtuigd, dat de meeste huisartsen van hun kant gaarne zullen aanvaarden het beginsel van afgeven van begin en eind-attest, mits behoorlijk gehonoreerd, wanneer zij maar er op kunnen rekenen in twijfelgevallen hun patiënt naar een collega-ambtenaar te kunnen verwijzen, zooals dat bij de rijksverzekeringsbank geschiedt.

Dit blijkt ook daaruit, dat de huisartsen zich nooit gehouden hebben aan een vroeger besluit, dat daartegen inging en dat nog eens opgewarmd is in de hoofdbestuurscirculaire van 19 Mei l. l.

Weet gij wat men zegt van hooger hand, waarom de huisartsen zich aan dat vroegere besluit niet storen?

Dat is 1°. uit geldzucht, 2°. uit slordigheid, 3°. uit gemakzucht. Hoe lieflijk dat klinkt! Maar ik zeg u, zoo slecht zijn zij niet, zij zijn heelemaal niet slecht, maar zij doen zoo, omdat zij er geen kwaad in zien en er wel kwaad mee kunnen voorkomen, veel onaangenaam gecontroleer, onaangenaam voor den patiënt in de eerste plaats, voor den huisarts in de tweede.

De heeren SCHREVE en VAN DER BRUGH verlangen te veel en dan is er alle kans, dat zij zullen ondervinden, óf nu, óf later de waarheid van ons Hollandsch zeggen: „Wie het onderste uit de kan wil hebben, dien valt de deksel op den neus”.

Haarlem; 12 December 1910.

N. J. M. FAÇEE SCHAEFFER.

DE GENEESKUNDIGE TUSSCHEN BEURS EN GEWETEN.

Het bezwaar voor de geneesheeren aan het afgeven (of liever aan het weigeren) van zlekenbriefjes verbonden met het oog op de vrije artsenkeuze is het eigenlijke punt in de aanhangige kwestie.

Dat de geneesheer hierdoor voor een moeielijkheid kan komen te staan,

zal niemand ontkennen en ik stel die moeielijkheid in het hierboven gestelde opschrift zoo scherp mogelijk. De arts zal kunnen komen te staan tusschen beurs en eer, tusschen beurs en geweten. Welnu, hij zal dit slechts deelen met — men zou haast kunnen zeggen, iedereen; om bij de universitair opgeleiden te blijven, met den advocaat die geen „advocaat van kwade zaken” wil worden, of met den predikant die niet het invloedrijke deel zijner gemeente naar den mond wil praten. Openlijk uit te spreken, dat de Nederlandsche geneesheeren voor die keus niet mogen gesteld worden, acht ik een zóó groote schande, dat wij dit aan anderen hadden moeten overlaten.

Maar, ten tweede, die moeielijkheid moet niet overdreven worden en ik moet ernstig protesteeren tegen de wijze, waarop de heeren VAN DER BRUGH en SCHREVE van wat zij mijne „onthulling” noemen, gebruik maken. Wat ik meedeelde ten bewijze hoe onaangenaam de toestand wordt, waar contróle wordt uitgeoefend door geneesheeren, die *niet de behandelende* geneeskundigen zijn, dit te gebruiken als een schrikbeeld voor den behandelenden geneesheer, aldus *het* verschilpunt, waar het om gaat, naievelijk over het hoofd ziende — dit is mij wel wat al te kras.

Ik sprak uit de ervaring der controleerende geneeskundigen; VAN DER BRUGH en SCHREVE hadden daartegenover moeten stellen de ervaring der behandelende geneeskundigen. Werd al eens een geneesheer door *zijn patiënt* bedreigd om een ziekenbriefje? Zoo niet, waarom zou dit dan in de toekomst wel te vreezen zijn.

s-Gravenhage, 10 December 1910.

D. SNOECK HENKEMANS.

CONTRÔLE BIJ DE ZIEKTEWET.

Ik beschik over een geringe ervaring, maar die ervaring is voldoende, om mij beslist te verklaren tegen het afgeven van bewijzen door den behandelenden geneesheer. Ziekenfondsen bestaan hier niet, wel verschillende plaatselijke ondersteuningsfondsen bij ziekte. De meeste dier fondsjes vragen alleen een ziekenbriefje óf bij begin en einde der behandeling óf weekbriefjes. De rest is overgelaten aan de eerlijkheid der leden en de onderlinge contróle. Nooit hoorde ik van eenige moeielijkheid bij die regeling. Alleen hier in Stiens is, op mijn eigen voorstel nog wel, een bewijs van onvermogen om te werken noodig. Deze bepaling was destijds noodig, omdat er misbruik gemaakt werd door *enkelen*, die zich als arm-patiënt lieten behandelen in tijden van werkeloosheid. Ik heb toen voorgesteld om, als de patiënt wel in staat was te werken, slechts de helft uit te keeren, maar tevens wilde ik de contróle laten uitoefenen door de leden zelf. Het eerste werd aangenomen, het tweede niet, zoodat de contróle bij ons berust. Bij de meeste leden hindert dit niet, maar is tevens het bewijs volmaakt overbodig, bij enkelen is het mij een voortdurende bron van ergernis. En op den koop toe nemen de andere leden, die overtuigd zijn, dat de patiënt heel goed zijn werk kan verrichten, het ons nog kwalijk. Dit betreft een fondsje met 60 leden. Ik geloof, dat het bezwaar voor ons, plattelandsgeneesheeren, nog grooter is, dan in de steden, omdat met onze verklaringen het geheele dorp zich bemoeit. Men zou dat nu wel meer geheimzinnig kunnen doen, zooals de Commissie inzake de